

به نام خدا

مواد، در زندگی ما، نقشی شگرف و موثر دارند. صنایع غذا، پوشاک، حمل و نقل، ساختمان، ارتباطات و غیره، کم و بیش تحت تاثیر _____ هستند. رشد و گسترش تمدن بشری در گرو کشف و شناخت مواد _____ است. برای رفع نیازها، باید مواد _____ تولید شوند، یا با _____ مواد، خواص آنها تغییر کند. شیمی‌دان‌ها با پی بردن به رابطه _____ مواد با _____ سازنده، دریافتند که _____ دادن به مواد و _____ مواد به یکدیگر، سبب _____، و گاهی _____ خواص آنها میشود. اکنون، می‌توان موادی نو، با ویژگی‌های _____ منحصر به فرد و _____ دلخواه طراحی کرد.

خود را بیازمایید صفحه ۳:

مواد _____ (_____) _____ فلز
(الف) مواد _____ (_____) _____ لاستیک
دوچرخه ⇐ {

نتیجه: منشاء اجزای این فرآورده، از _____ است.

این فرآیند، شامل به دست آوردن مواد دلخواه از منابع مختلف، برای تولید _____ مشخص است؛ یعنی: _____ اولیه تهیه دوچرخه، به طور _____ قابل استفاده نیستند و باید _____ شوند.

(ب) _____، کناره‌های ورق _____ برش خورده و کناره‌های _____ بریده شده، دور ریخته _____.

قسمتهای _____، ممکن است در تماس با هوا و رطوبت، زنگ بزنند.
(پ) قسمتهای _____ و _____، فرسوده و کهنه می‌شوند.
_____ ⇐ {

خود را بیازمایید صفحه ۳ و ۴:

(الف) همه مواد _____ و _____ از کره زمین به دست می‌آیند.

۱. مستقیماً از کره زمین به دست می‌آیند؛ مانند فلزها، نفت، الماس و طلا

مواد به دو دسته تقسیم میشوند:

۲. غیرمستقیماً از کره زمین به دست می‌آیند؛ (از مواد _____ تهیه میشوند) مانند لاستیک و پلاستیک

(ب) به سه شکل، به زمین باز می‌گردند: _____ و _____ (و برخی _____ شده با اجزای هواکره)

(پ) به تقریب، _____ کل مواد در کره زمین، ثابت میماند. هر چیزی که از زمین استخراج شده، در نهایت به صورت پسماند و زباله، به زمین باز می‌گردد.

(ت) هر چه میزان بهره‌برداری از منابع، بیشتر باشد، آن کشور توسعه یافته‌تر است. (درست / نادرست)

دلیل: _____، **ثروت ملی** هستند. بهره‌برداری باید با مدیریت برداشت اصولی از _____ همراه باشد:

۱- میزان بهره‌برداری مدیریت شده از منابع

۲- به داشتن _____ برداشت منابع * در نظر گرفتن ۳ مورد روبه‌رو، به پیشرفت پایدار می‌انجامد.

۳- آموزش درست _____

قدر هدایای زمینی را بدانیم

خود را بیازمایید صفحه ۴:

(الف) حدود __ میلیارد تن

(ب) بیش از ۷۰ میلیارد تن برای هر سه (حدود ۱۲ میلیارد تن برای فلزها)

میزان مصرف سه منبع: _____ < _____ < _____

(پس از سال ۲۰۰۵)

شیب مصرف سه منبع: _____ < _____ < _____

(پ) زمین، منبع عظیمی از هدایای ارزشمند و ضروری برای زندگی است. سالانه، مقادیر بسیار زیادی از منابع _____، _____

و _____، برای مصارف گوناگون، استخراج و مورد استفاده قرار می‌گیرند. با پیشرفت _____ و ساخت دستگاه ها و ابزار بهتر

(_____ بهتر و مدرن)، وابستگی به منابع، بیشتر _____.

دانشمندان بزرگ، میتوانند با بررسی دقیق اطلاعات و یافته های موجود درباره مواد و پدیده های گوناگون، _____ ها، _____ ها

و _____ بین آنها را درک کنند. (مانند _____، که جدول دوره ای را طراحی نمود).

شیمی دان ها با _____ مواد (و انجام _____) (استفاده از هر ۵ _____) آنها را دقیق بررسی می کنند. (آزمایش = _____ کنترل شده)

هدف این بررسی ها، یافتن اطلاعات بیشتر و دقیق تر درباره _____ های مواد است. برقراری _____ بین این داده ها (و اطلاعات) و

نیز، یافتن _____ ها و _____ ها، گامی مهم تر و موثرتر در پیشرفت علم است.

علم شیمی

مطالعه _____، _____ و _____ رفتار عنصرها و مواد برای یافتن _____ ها و _____ های رفتار _____ و _____ آنها است.

جدول دوره ای، مانند یک نقشه راه، به سازمان دهی، و تجزیه و تحلیل داده ها در مورد _____، کمک می کند تا _____ های پنهان

در رفتار عنصرها، آشکار شود.

در جدول دوره ای، عنصرها بر اساس بنیادی ترین ویژگی آنها، یعنی _____ چیده شده است.

تذکر: جدول دوره ای جدید بر مبنای _____ اتمی و جدول دوره ای مندلیف بر اساس _____ اتمی مرتب شده اند.

سوال: از جمله بالا چه نتیجه ای می گیرید؟ _____

جدول دوره ای، شامل _____ دوره، و _____ گروه است. عنصرهای جدول، بر اساس _____ شان در سه دسته _____، _____ و _____ قرار

می گیرند.

تعیین موقعیت عنصر در جدول، (تعیین _____ و _____ در جدول)، به پیش بینی خواص و رفتار عنصر، کمک زیادی می کند.

با بررسی رفتارهای عناصر، می توان: ۱- آنها را دسته بندی کرد. ۲- به _____ ها و _____ های موجود در خواص، پی برد.

قدر هدایای زمینی را بدانیم

داوری کنید: هرگاه تعداد الکترون‌های لایه ظرفیت برای اتم‌های دو عنصر، یکسان باشد، در یک گروه قرار می‌گیرند.

پاسخ:

در عناصر هم گروه، _____ اتم‌ها مشابه است.
در عناصر هم دوره، _____ یکسان است. (عدد کوانتومی _____)

الگوهای رفتاری فلزها

- ۱- رسانایی _____ و _____
- ۲- داشتن _____ فلزی (سطح صیقلی و درخشان)
- ۳- قابلیت تبدیل به _____ (_____) و _____ (رشته)
- ۴- خرد _____ در اثر ضربه (_____ خواری) ← فلزها در اثر ضربه، _____ می‌پذیرند.
- ۵- استحکام و مقاومت کششی بالا
- ۶- _____ الکترون در واکنش‌های شیمیایی

شکل ۳ صفحه ۷:

زنجیر:

پل فلزی:

وسایل آشپزخانه (و سیم):

یادداشت:

نام و نماد عنصر	سطح	رسانای الکتریکی	رسانای گرمایی	واکنش با دیگر اتم ها	در اثر ضربه	چکش خواری
C:						
Si:						
Ge:						
Sn:						
Pb:						

			رسانای گرمایی و الکتریکی
			در واکنش با دیگر اتم ها
			در اثر ضربه .....
			سطح .....

Ge	Pb	P	Mg	Cl	Sn	Al	Na	S	Si	C	خواص فیزیکی یا شیمیایی
											فلز / نافلز / شبه‌فلز
											رسانایی الکتریکی
											رسانایی گرمایی
											سطح صیقلی
											چکش خواری
											تمایل به دادن، گرفتن یا اشتراک الکترون

خصلت فلزی عنصر ها در یک دوره از چپ به راست _____ و در هر گروه از بالا به پایین _____ می یابد.

قدر هدایای زمینی را بدانیم

بیشتر عنصرهای جدول را (فلزها/ نافلزها) تشکیل می‌دهند که به طور عمده در سمت _____ و مرکز جدول جای دارند. _____ ها در سمت _____ و بالای جدول چیده شده‌اند. شبه فلزها، همانند مرزی بین فلز ها و نافلزها قرار دارند.

برخی رفتارهای شبه فلزها (به قول کتاب: **خواص فیزیکی**) به _____ شبیه‌تر

برخی رفتارهای شبه فلزها (به قول کتاب: **خواص شیمیایی**) به _____ شبیه‌تر است.

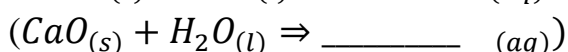
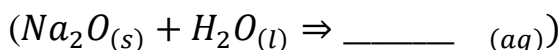
رفتارها و خواص شبه فلز رفتار _____ به فلزها شبیه‌تر: _____، _____ و _____، _____ و _____.
به نا فلزها شبیه‌تر: _____ و _____.

«نکاتی در باره فلزها»

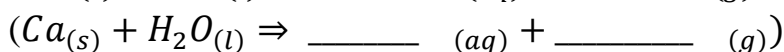
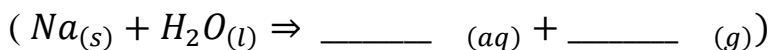
۱- همه فلزها در دمای اتاق، حالت فیزیکی _____ دارند. (به جز _____ و _____)

۲- فلزها در هر ۴ دسته _____، _____، _____ و _____ وجود دارند. تمام عناصر دسته‌های _____ و _____ فلز هستند. عناصر دسته _____ همگی فلز هستند به جز _____ و _____ فلزهای Sn, Al, Pb در دسته _____ قرار دارند.

۳- اکسیدهای فلزی، اغلب، در واکنش با آب، (اسید/ باز) تولید می‌کنند. (اکسیدهای _____)

تذکر: فلزهای گروه ۱ و ۲ (به جز _____) نیز در آب، (اسید/ باز) و گاز _____ تولید می‌کنند:

۴- فلزها در واکنش‌های شیمیایی، به صورت _____ نوشته می‌شوند.

«نکاتی در باره نافلزها»

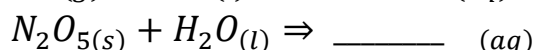
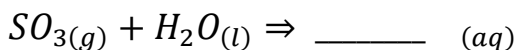
۱- در دمای اتاق، _____ حالت فیزیکی مایع دارد. (۵ عنصر) _____، _____، _____ و _____، جامد هستند. سایر نافلزها شامل _____، _____، _____ و _____، و نیز همه عناصر گروه _____، در دمای اتاق، حالت فیزیکی گازی دارند.

۲- نافلزها عمدتاً در دسته _____ جای دارند. (H و He جز دسته _____)

۳- اکسیدهای نافلزی، اغلب، در واکنش با آب، _____ تولید می‌کنند.

(اکسیدهای _____)

۴- ۷ عنصر نافلزی، در حالت عنصری، مولکول _____ اتمی دارند:

_____، _____، _____، _____، _____، _____، _____

۵- معروف ترین الوتروپ گوگرد فرمول _____ دارد که جامدی _____ رنگ است. (شکل بالای صفحه ۸ کتاب درسی)

۶- فسفر، سه الوتروپ مهم دارد: فسفر _____، _____ و _____ (دوتای آن‌ها در شکل بالای صفحه ۸ کتاب درسی)

قدر هدایای زمینی را بدانیم

«نکاتی در باره شبه فلزها»

- از بین شبه فلزهای جدول، در کتاب درسی فقط ____ و ____ معرفی شده‌اند. شبه فلزها :
- ۱- همانند ____ الکترون به اشتراک می‌گذارند. (در واکنش‌های شیمیایی) (الکترون نمی‌گیرند و از دست نمی‌دهند)
  - ۲- همانند ____ شکننده‌اند. (در اثر ضربه ____ می‌شوند).
  - ۳- همانند ____ رسانایی گرمایی و الکتریکی دارند. (تاحدی) ← رسانایی الکتریکی: $\text{Si} \circ \text{Ge}$ (دلیل: افزایش خصلت ____ عناصر از بالا به پایین در هر گروه)
  - ۴- همانند ____ سطح صیقلی و درخشان دارند.

همه ____ عنصر جدول دوره‌ای، شناسایی و توسط آیوپاک^۱ تایید شده‌اند. هیچ خانه‌ای در جدول خالی نیست، و جست و جو برای کشف عناصر جدید، عملاً به پایان رسیده است. اکنون دانشمندان به دنبال تهیه و تولید عناصر جدید به صورت ____ هستند. در صورت کشف (تولید) این عناصر، باید آن‌ها را بر مبنای عدد ____، ____ و غیره، در خانه‌های جدید قرار داد. برای عنصرهای جدید (عدد اتمی بیش از ____)، در جدول دوره‌ای، جایی وجود ندارد. یکی از پیشنهادها، جایگزینی جدول فعلی با جدول ژانت است.

جدول ژانت (Charles Janet)

(صفحه ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی)

جدول پیشنهادی ژانت، با مدل کوانتومی، همخوانی دارد. در هر دوره جدول ژانت، عناصری با (____ + ____) یکسان قرار دارند. (در جدول فعلی، عناصر در هر دوره، یکسان دارد).

عناصر دسته s، در جدول ژانت در سمت ____ و در جدول فعلی، در سمت ____ قرار دارند.

نتیجه: چینش زیرلایه‌ها در جدول ژانت از ____ به ____ و در جدول فعلی، از ____ به ____ است.

ترتیب پر شدن زیر لایه‌ها
(در هر دوره)

در جدول فعلی: ____، ____، ____، ____
در جدول ژانت: ____، ____، ____، ____ جهت پر شدن ⇒

تمرین- مقدار $n+1$ را در مورد هر زیر لایه محاسبه کنید و تعیین کنید که تا پر شدن کدام لایه، ۱۱۸ عنصر کامل می‌شود؟
تعداد عنصر در دوره $n+1$ - در جدول ژانت برای ____ عنصر، و جدول فعلی برای ____ عنصر، جایگاه تعریف شده.

در صورت سنتز عنصرهای ۱۱۹ و ۱۲۰، جایگاه آن‌ها در دسته ____ و

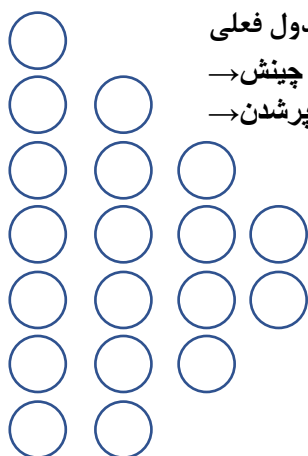
ردیف ____ جدول ژانت است.

			1s	_____	_____
			2s	_____	_____
		2p		_____	_____
				_____	_____
	3d			_____	_____
				_____	_____
4f				_____	_____
				_____	_____
				_____	_____
				_____	_____

جمع: _____

^۱ I.U.P.A.C: International Union of Pure and Applied Chemistry

قدر هدایای زمینی را بدانیم

الگوی جدول فعلی

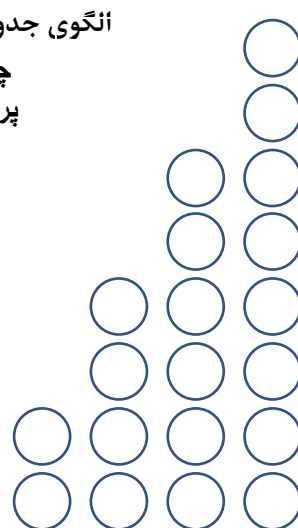
چینش →

پرشدن →

الگوی جدول ژانت

چینش ←

پرشدن →

ادامه بررسی جدول دوره‌ای فعلی

دارای ___ عنصر، دوره (تناوب، و گروه، دارای ۴ دسته ___، ___، ___ و ___ تعداد عناصر: دسته ___، ___ عنصر، دسته ___، ___ عنصر، دسته ___، ___ عنصر و دسته ___، ___ عنصر

روندهای تناوبی

روندهایی هستند که در کمیت‌های وابسته به اتم در جدول دیده می‌شود. یعنی: **تغییرات** مشخصی که این کمیت‌ها در یک ___ (___) دارند، که در تناوب‌های دیگر، (عینا / کمابیش) تکرار می‌شوند. روندهای تناوبی مطرح شده در کتاب درسی:

۱- شعاع اتمی

۲- واکنش پذیری: (آ) خاصیت فلزی (ب) خاصیت نافلزی

برای یافتن نحوه تغییرات روندهای تناوبی، کافی است اثر **هسته** را بر **لایه الکترونی بیرونی** بررسی کنیم.

(الف) در هر تناوب از چپ به راست، اثر هسته بر لایه الکترونی بیرونی، ___ می‌شود.

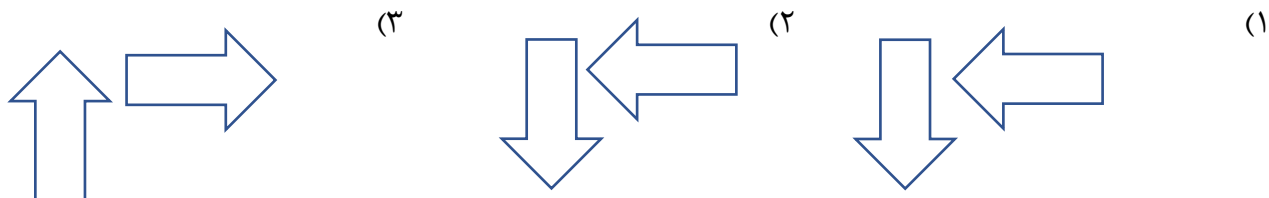
دلیل: تعداد لایه الکترونی در عنصرهای یک تناوب ___ است و قدرت هسته از چپ به راست، ___ می‌یابد.

(ب) در هر گروه از بالا به پایین، اثر هسته بر لایه الکترونی بیرونی، ___ می‌شود.

دلیل: تعداد لایه‌های الکترونی در عنصرهای یک گروه، از بالا به پایین، ___ می‌شود اما فاصله هسته تا لایه بیرونی ___

می‌یابد. (اثر ___ از اثر ___ مهم‌تر است. (طبق قانون کولن $f = k \frac{qq'}{r^2}$)

تمرین: روند تغییرات را در مورد سه روند تناوبی ذکر شده در کتاب در طرح‌های روبه‌رو مشخص نمایید:

قدر هدایای زمینی را بدانیم

شعاع اتمی

مطابق مدل «کوانتومی»، اتم را مانند — در نظر می‌گیرند که در الکترون‌ها پیرامون هسته و در — الکترونی، در حال حرکت‌اند. برای هر اتم، می‌توان «شعاعی» در نظر گرفت.

هر چه شعاع اتم بزرگ‌تر باشد، اندازه آن بزرگ‌تر است.

روند تغییرات شعاع اتمی

در گروه: از بالا به پایین — می‌شود. دلیل: افزایش تعداد — (جداول صفحه ۱۲ و ۱۳)
در هر گروه از بالا به پایین، تعداد — بیشتر می‌شود ← که خود به تنهایی باید شعاع را — دهد.
در هر گروه از بالا به پایین، تعداد — بیشتر می‌شود ← که خود به تنهایی باید شعاع را — دهد.
در نهایت، در هر گروه از بالا به پایین، شعاع — می‌یابد؛ نتیجه: اثر «تعداد لایه» از اثر «قدرت هسته» — .
(دلیل: طبق قانون کولن: $f = k \frac{qq'}{r^2}$ نیروی جاذبه هسته بر الکترون‌ها، با — فاصله بستگی دارد اما با بار رابطه درجه — دارد.)

در تناوب: از چپ به راست — می‌شود.

دلیل: در هر دوره، تعداد — ثابت است اما قدرت — از چپ به راست بیشتر می‌شود.
پرسش — در هر دوره، با افزایش تعداد پروتون‌ها، تعداد الکترون‌ها نیز به همان اندازه افزایش می‌یابد، پس چرا اثر هسته بر لایه بیرونی، ثابت نمی‌ماند؟

پاسخ — «نیرو»، دارای — است و هر الکترونی که در این — (جاذبه هسته) قرار گیرد، جاذبه‌ای مشخص و ثابت دریافت — که افزایش الکترون‌ها بر آن مؤثر — . («نیرو»، مانند «انرژی» نیست و تقسیم نمی‌شود.)
نتیجه: هر هر دوره از چپ به راست، با افزایش تعداد پروتون‌ها، هر الکترون، جاذبه — دریافت می‌کند.

بررسی نمودار ۱ صفحه ۱۳:

نکته ۱: در تناوب — از چپ به راست، شعاع اتمی عنصرها کاهش می‌یابد.

نکته ۲: بیشترین تفاوت شعاع، بین عنصرهای گروه‌های — و — است. (عنصرهای — و —)

نکته ۳: تفاوت شعاع عناصر (در تناوب ۳): بین نافلزها ○ بین فلزها

(یعنی روند تغییرات شعاع، در (اوایل / اواخر) تناوب سوم، چشمگیرتر است.)

مقایسه تغییر شعاع و واکنش پذیری عنصرهای گروه

قدر هدایای زمینی را بدانیم

با هم بی‌اندیشیم صفحه ۱۲:

(۱) — آسان‌تر الکترون از دست می‌دهد، چون شعاع — دارد.

(۲) (بله / خیر)، چون شدت واکنش — با گاز کلر، بیشتر است. (— تر به کلر الکترون می‌دهد.)

در واکنش لیتیم و پتاسیم به ترتیب نور — ، — و — ایجاد می‌شود (رنگ نور ایجاد شده، با رنگ شعله این ۳ عنصر، یکسان —) انرژی نور — < — < —

(۳) (بله / خیر)، هرچه شعاع اتمی فلز بزرگ‌تر باشد، — تر الکترون از دست می‌دهد، چون: الکترون(های) بیرونی از هسته — و نیروی هسته بر آن(ها) — است. (در فلزهای گروه‌های اصلی)

واکنش فلز قلیایی (M) با گاز کلر: $M(s) + Cl_2(g) \rightarrow$ ( )

واکنش‌پذیری: < < (واکنش‌ها موازنه شود)

واکنش فلز قلیایی خاکی (M') با گاز کلر: $M'(s) + Cl_2(g) \rightarrow$ ( )

واکنش‌پذیری: < <

واکنش‌پذیری: فلز قلیایی ○ فلز قلیایی خاکی (هم تناوب) دلیل: تعداد لایه — اما هسته عنصرهای گروه — قوی‌تر

تمرین: واکنش‌پذیری عنصرهای دارای اعداد اتمی ۱۱، ۱۲ و ۱۳ را مقایسه کنید: — > — > —

تذکر مهم: واکنش‌پذیری عنصرهای واسطه، در مواردی از نظام گفته شده، پیروی نمی‌کند.

نکته مهم‌تر: در گروه‌های اصلی، استحکام فلز با واکنش‌پذیری آن، رابطه — دارد.

نتیجه: واکنش‌پذیری: فلزهای اصلی ○ فلزهای واسطه

استحکام: فلزهای اصلی ○ فلزهای واسطه

یادداشت‌ها:

قدر هدایای زمینی را بدانیم

روند واکنش پذیری نافلزهای گروه ۱۷ (هالوژن ها)

در گروه ۱، از بالا به پایین، «خاصیت فلزی» و «واکنش پذیری» — می شود. $\Rightarrow$ به علت — شدن اثر هسته
در گروه ۱۷، از بالا به پایین، «خاصیت —» و «واکنش پذیری» — می شود. بر لایه بیرونی از بالا به پایین

شعاع اتمی (pm)	تعداد لایه	نماد آخرین زیر لایه	ارایش الکترونی فشرده	نماد شیمیایی

(ب) واکنش پذیری*: — > — > —
در تولید لامپ چراغ های جلو خودرو از — استفاده می شود.

ید	برم	کلر (به —)	فلوئور (به —)	نام هالوژن
$\theta > \text{—}$	$\theta = \text{—}$	$\theta = \text{—}$	$\theta = \text{—}$	شرایط دمایی واکنش با $H_2(g)$

(پ)
بالای جدول
صفحه ۱۴

(ت) با افزایش شعاع، خاصیت نافلزی — می شود.

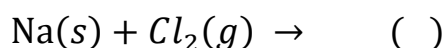
* دلیل: در گروه نافلزی؛ شعاع کمتر $\leftarrow$ فاصله هسته تا لایه بیرونی — $\leftarrow$ گرفتن الکترون، —

پرسش مهم: کدام هالوژن، در دمای ۴۰۰ درجه سانتی گراد با H_2 واکنش می دهد؟

نکاتی درباره هالوژن ها:

(۱) هالوژن ها در حالت آزاد، (سمی / غیرسمی) و (رنگی / بی رنگ)، و در حالت ترکیب، — و —، هستند.

(۲) واژه «هالوژن» به معنی — —. این نافلزها می توانند با اغلب فلزها (به ویژه گروه —) واکنش دهند و — تولید کنند. مثال:

(۳) حالت فیزیکی هالوژن ها (در دمای اتاق): (F_2 : —) (Cl_2 : —) (Br_2 : —) (I_2 : —)

(۴) نقطه جوش هالوژن ها: — > — > — > —

دلیل: در مولکول های (قطبی / ناقطبی)، با افزایش جرم و حجم مولکول، نیروی بین مولکولی — می شود.

(۵) برای تشکیل ترکیب یونی، هالوژن ها با — یک الکترون به یون — تبدیلی می شوند.

(۶) F ، Cl ، Br و I (فلز / نافلز) هستند.

(۷) آنیون های تشکیل شده توسط هالوژن ها، یون — نامیده می شوند. (مثال: Cl^- —)

(۸) هالوژن ها در حالت آزاد (مولکول — اتمی) (بی رنگ / رنگ) هستند و در حالت آنیون یا ترکیب — اند.

(۹) رنگ هالوژن ها: ($F_2(g)$ —) ($Cl_2(g)$ —) ($Br_2(l)$ —) ($I_2(s)$ —)

غیررسمی: (تذکر: I_2 در حالت بخار و محلول رنگ — مایل به — دارد.)

رابطه‌ی نمک‌ها و ترکیب‌های یونی

همه — جزء — هستند اما برخی — ، — محسوب نمی‌شوند مانند — . (مانند — که — است و نمک نیست) (برسی تمرین دوره‌ای صفحه ۴۸)

PH Object

Unfinished pages:7,8

قدر هدایای زمینی را بدانیم

قدر هدایای زمینی را بدانیم